

La bruixa de la Vall de la Vansa

Alumnat de cicle inicial de Primària

En el petit poble de Tuixent, amagat entre els grans boscos de l'Alt Urgell, hi havia una antiga creença que feia tremolar de por als vilatans: les bruixes i els mals esperits. Les cases de pedra, amb els balcons de fusta decorats amb flors i les finestres pintades de blau cel els feia sentir segurs a les seves cases. Els veïns vivien en una **comunitat** que estava sempre atenta. Fins i tot als teulats de les cases hi havia punxes al capdamunt! Pensaven que així, les bruixes, amb les seves escombres, no s'hi podrien aturar.

Entre les ombres d'aquesta **errònia** creença, vivia la Magdalena, una dona **misteriosa** que els vilatans en deien una bruixa de debò. Magdalena coneixia els boscos de la vall com ningú altre, sabia distingir cada planta, cada animal i cada camí amagat. Era una dona sàvia, valenta i **independent**.

Però el que ningú sabia, era que la Magdalena vivia per fer el bé, fent cas al que sempre li havia dit la seva **àvia**, tot i que ella, a diferència d'altres dones, ho feia en silenci i sense que ningú la veiés. Si la gent del poble la creien bruixa, potser ningú voldria la seva ajuda.

A cada problema que hi havia al poble, la Magdalena ajudava. Quan una gran tempesta s'apropava, Magdalena corria a guardar-ho tot. Quan un infant del poble tenia febre, ella preparava infusions amb les plantes que collia als racons més amagats de la vall. Però tot ho feia a la nit, no volia ser vista.

Els vilatans deien que era culpa de la bruixa quan venia la tempesta, però no sabien explicar perquè aquesta marxava sense fer mal als camps. O quan els nens es recuperaven d'un dia per l'altre. Deien que era sort. Que la sort arreglava el que la Magdalena havia fet.

Un dia, un grup de joves es va perdre al bosc durant la nit. El poble tenia molta por, pensaven que era la bruixa que se'ls havia endut. Tenien massa por per sortir a buscar-los. Però Magdalena va sortir amb un **llum d'oli** i el coneixement del camí quan

es va endinsar al bosc. Després de molta estona buscant, els va trobar, amagats sota un arbre, espantats per un llop que rondava pels voltants. Amb molta valentia, va espantar el llop i va guiar els joves cap a casa.

Quan van tornar al poble, els nois van explicar que una dona els havia salvat, però que no podien saber qui era. Els vilatans, sorpresos, van començar a fer preguntes. Per primera vegada, van començar a dubtar de les seves **creences**. Si la bruixa era dolenta, per què hauria salvat els nois? A poc a poc, els veïns del poble van començar a entendre: Magdalena no era una bruixa, sinó una dona sàvia, que sempre havia treballat per ajudar-los.

Aquesta nova manera de veure les coses va transformar el poble. Les punxes dels teulats, les finestres blaves i les plantes dels balcons van deixar de ser tan importants, convertint-se en un record del passat. Tot i això, aquests elements van seguir presents als carrers i places de Tuixent, no per espantar les bruixes, ara ja no els hi feien por, perquè sabien que no existien. Ara ho tenien per recordar la serenitat i la saviesa de la seva estimada Magdalena.

Amb el temps, la història de la Magdalena es va convertir en una llegenda que es transmet de mares a filles. El poble de Tuixent va aprendre que les **aparences** sovint enganyen, i que fins i tot aquells que semblen més diferents poden tenir el cor ple de bondat i valentia. I així, entre les cases de pedra, els balcons florits i els teulats punxeguts, el record de la Magdalena va seguir per sempre, recordant a tothom que no s'ha de tindre por de les persones que ens volen ajudar.

Per aprofundir en el text....

- Què creien els vilatans del poble sobre la Magdalena?
- Com ajudava la Magdalena al poble?
- Com eren les cases del poble?
- De quin color eren les finestres?
- De quin material eren els balcons?
- Què hi havia als teulats de les cases i per a què servia?
- Després de llegir aquesta història, com definiries una bruixa?

Tuixent és conegut per ser terra de **Trementinaires**, dones sàvies de la vall de la Vansa que comercialitzaven amb plantes medicinals i remeis per tot Catalunya. Et proposem que preguntis o busquis informació per tal de saber quines diferències hi ha entre les Trementinaires i les bruixes.